

herskede delte meninger om det formålstjenlige i vedtagelse af en konvention. Flertallet af arbejdsgivergruppen og en række regeringsrepræsentanter (fra bl. a. visse af udviklingslandene) fandt det således godt-gjort, at mere præcise forpligtelser på beskæftigelsespolitikens område ikke lod sig nedfælde i en konvention, der følgelig alene ville komme til at indeholde en vagt formuleret programmerklæring. Under disse omstændigheder ville ILOs organer vanskeligt kunne føre kontrol med, at konventionen blev overholdt. For de fleste udviklingslandes vedkommende måtte opnåelse af et højt beskæftigelsesniveau desuden betegnes som et fjært fremtidsmål; vedtagelse af en konvention og en ved ratifikation påtaget pligt for udviklingslandene til at overholde en sådan konvention ville derfor savne enhver forbindelse med de virkelige forhold i disse lande og ville være egnet til at tænde falske forhåbninger hos befolkningen i de pågældende lande. Følgen heraf ville blive, at respekten for ILOs konventioner risikerede at blive undergravet. De forannævnte medlemmer af komiteen måtte herefter tage afstand fra forslaget om vedtagelse af en konvention; efter disse medlemmers opfattelse måtte overvejelserne snarere tage sigte på vedtagelse af et instrument af mindre bindende karakter.

Fra arbejdergruppens side blev det fremhævet, at den enkeltes ret til at arbejde var fastslået i verdenserklæringen om menneskerettighederne. Filadelfiadeklarationen pålagde endvidere ILO at virke til fremme af fuld beskæftigelse, og den foreslåede konvention byggede derfor på almindeligt anerkendte principper. Konventionen pålagde en ratificerende stat pligt til at føre en aktiv politik med opnåelse af fuld, produktiv og frit valgt beskæftigelse som målsætning; derimod krævede konventionen ikke, at dette mål skulle nås straks. Den omstændighed, at en konvention til dels måtte få karakter af en programmerklæring, kunne efter gruppens opfattelse ikke medføre risiko for nogen forringelse af ILOs prestige. Organisationen måtte tværtimod regne med at blive udsat for kritik, såfremt det ikke lykkedes den at give et så fundamentalt menneskeligt behov som behovet for beskæftigelsesmuligheder udtryk i form af en konvention. Et sådant instrument ville, selv om

det ikke stillede præcist definerede krav, have væsentlig større effekt end en henstilling; dette hang ikke mindst sammen med den indberetningsprocedure, der er knyttet til en konvention. Denne procedure ville — ud over at virke som kontrolmaskineri — kunne fungere som drivkraft for nyt initiativ. I betragtning af den graverende karakter, arbejdsløshedsproblemerne havde i de fleste udviklingslande, måtte gruppen anse nødvendigheden af en konvention for tilstrækkeligt dokumenteret. Konventionen burde imidlertid suppleres af en henstilling med mere detaljerede bestemmelser.

I regeringsgruppen fik disse synspunkter støtte af en række repræsentanter for bl. a. udviklingslandene.

Ved afstemningen i komiteen gik et flertal af medlemmerne ind for vedtagelse af en konvention efter de af bureauet foreslåede linier. Komiteen tilsluttede sig ligeledes forslagene til henstilling og resolutioner; under behandlingen af henstillingen blev den af bureauet foreslåede tekst dog på visse punkter omformuleret og udvidet. Et ændringsforslag af særlig kontroversiel natur blev fremsat af den indiske regeringsrepræsentant. Med udgangspunkt i nogle tanker, der havde været fremme allerede på den forberedende tekniske konference, foreslog han henstillingen udvidet med en bestemmelse, hvori der, med sigte på det stærke misforhold mellem mængden af arbejdskraft og foreliggende beskæftigelsesmuligheder, der er karakteristisk for mange udviklingslande, blev peget på de muligheder for en reduktion af befolkningstilvæksten, som lå i bl. a. familieplanlægning. Forslaget gav anledning til en langvarig diskussion, hvorunder stærkt divergerende anskuelser kom til udtryk i alle 3 grupper. Der opnåedes dog flertal for et kompromisforslag, hvis tekst er optaget i henstillingens punkt 28.

Under den påfølgende behandling og afstemning i plenarforsamlingen vedtoges konventionen med 206 stemmer mod 54, idet 37 undlod at stemme. Henstillingen vedtoges med 275 stemmer, ingen stemte imod, medens 10 undlod at stemme. Endelig vedtoges resolutionerne enstemmigt. De skandinaviske regeringsrepræsentanter stemte alle for vedtagelsen af teksterne.

Teksterne til konvention og henstilling gives nedenfor i dansk oversættelse: